

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking

datum 8 februari 2017

Betreffende wetsvoorstel:

34506

Voorstel van wet van het lid Van Laar houdende de invoering van een zorgplicht ter voorkoming van de levering van goederen en diensten die met behulp van kinderarbeid tot stand zijn gekomen (Wet zorgplicht kinderarbeid)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 7 februari 2017 aangenomen door de Tweede Kamer. De SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de SGP en de ChristenUnie stemden voor.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel 1, onderdeel a

11 → 15 → **19** (Voordewind/Van Veldhoven) over te hanteren leeftijdsgrenzen voor kinderarbeid.

Dit amendement regelt dat voor kinderarbeid in deze wet dezelfde definitie gehanteerd gaat worden zoals deze reeds is opgenomen in artikel 4 van de Wet bestuurlijke boete meldingsplichten door ministers verstrekte subsidies. De daarin opgenomen definitie is ook uitgebreid toegelicht in de bijbehorende memorie van toelichting.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 8 februari 2017

blad 2

De indiener sluit dan ook aan bij deze toelichting en acht daarmee een volwaardige definitie van kinderarbeid te hebben die ook aansluit bij het geldende internationale recht.
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de SGP, de ChristenUnie en het CDA.

Artikel 3

10 → 16 (Voordewind en Van Veldhoven) over het via één centraal punt openbaar maken van verklaringen.

Dit amendement regelt dat de verklaringen centraal op één punt openbaar worden gemaakt. Hierdoor wordt de positie van consumenten en maatschappelijke organisaties versterkt. De inspanningen van bedrijven worden hierdoor inzichtelijk. Het is belangrijk dat de verklaring over gepaste zorgvuldigheid om te voorkomen dat goederen of diensten met behulp van kinderarbeid tot stand komen openbaar wordt gemaakt. Dit zorgt voor een sterkere positie van consumenten, omdat zij beter inzicht krijgen in de inspanningen van bedrijven tegen kinderarbeid in de productieketen. In het huidige wetsvoorstel ontbreekt deze transparantie richting consumenten, omdat de verklaring slechts op het niveau van de toezichthouder wordt toegezonden. De openbaarmaking moet openbaar en gratis toegankelijk zijn op de website van de toezichthouder, in digitaal doorzoekbare vorm (volgens open standaarden).

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de ChristenUnie en het CDA.

Artikel 4, eerste lid

28 (Dijkgraaf/Van Veldhoven) over geen verplichting voor ondernemingen tot afgifte verklaring in geval van reeds afgegeven verklaring door toeleverancier.

Deze wijziging heeft tot doel om ondernemingen die inkopen bij toeleveranciers die een verklaring hebben afgegeven bij de toezichthouder, rechtszekerheid te bieden dat zij voor de desbetreffende goederen en diensten voldoen aan het bepaalde in de wet en als zij alleen maar bij toeleveranciers met een verklaring inkopen te ontslaan van de wettelijke verplichting tot het afgeven van een verklaring. Dergelijke ondernemingen kunnen zich beroepen op de verklaring van hun toeleverancier. Hiermee worden administratieve lasten (van het afgeven van een verklaring) voor ondernemingen die inkopen bij leveranciers die een verklaring hebben afgegeven voorkomen en wordt de rechtszekerheid voor ondernemingen vergroot.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel 4

26 (Van Veldhoven en Dijkgraaf) over een vrijstellingsmogelijkheid voor ondernemingen.

De werkingssfeer van de wet strekt zich nu uit tot alle ondernemingen die aan een Nederlandse eindgebruiker goederen of diensten leveren. Onverschillig van welke omvang de onderneming is of in welke branche zij actief is.

datum 8 februari 2017

blad 3

Deze vrijstellingsmogelijkheid brengt mee dat het mogelijk is om bepaalde categorieën ondernemingen, bijvoorbeeld ondernemingen die van geringe omvang zijn of die actief zijn in een sector waar het risico op kinderarbeid gering is, zoals boekhouders, kappers en cursusinstellingen, vrij te stellen van de verplichtingen ingevolge deze wet. Het gaat om een algemene vrijstellingsmogelijkheid, niet om een individuele ontheffing. Deze vrijstellingsmogelijkheid voorkomt dat aan ondernemingen en aan de toezichthouder zonder noodzaak administratieve lasten worden opgelegd. De indieners zijn van mening dat onderzoek moet worden gedaan naar de mogelijkheden voor een financiële drempel met betrekking tot de reikwijdte van de wet.

Aangenomen. Voor: PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV.

Artikel 8

27 (Dijkgraaf en Van Veldhoven) over een overgangsregeling voor lopende contracten.

Dit amendement regelt dat deze wet niet van toepassing is op de levering van goederen of diensten waarvan de verplichting daartoe is aangegaan voor de datum waarop de wet in het Staatsblad staat en continueert deze overgangsperiode tot het moment van expiratie van de verplichting, maar niet langer dan voor een tijdvak van vijf jaar nadat de wet in werking is getreden.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel 9

12 → 14 (Van Veldhoven) over de mogelijkheid om de wet bij koninklijk besluit te laten vervallen.

Voor het tegengaan van kinderarbeid zijn geen gemakkelijke oplossingen te bedenken. Op voorhand zal ook niet altijd duidelijk zijn welk instrument gaat werken en welke niet. Om dit grote en ernstige probleem gericht te kunnen aanpakken is het belangrijk niet alleen te evalueren of de aanpak doeltreffend is – maar daar ook consequenties aan te verbinden. Daarom biedt dit amendement de mogelijkheid om de wet bij koninklijk besluit te laten vervallen. Het moment waarop het besluit wordt genomen of de wet vervalt, kan niet genomen worden voordat de evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk vijf jaar na inwerkingtreding ervan aan de Kamer gezonden is. Met een gepland moment van in werking treden op 1 januari 2020, zal dat vermoedelijk 2025 zijn.

Dat is ook het jaar van de VN-doelstelling om kinderarbeid uitgebannen te hebben. Mocht de wet naar tevredenheid (blijven) functioneren, dan wordt geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid de wet op deze wijze te laten vervallen.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren.

datum 8 februari 2017

blad 4

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel 4, eerste lid

18 (Dijkgraaf) over onderzoek bij het afsluiten of vernieuwen van contracten met leveranciers.

Het is noodzakelijk dat een ondernemer bij het aangaan of vernieuwen van een contract vaststelt of er sprake is of zal zijn van kinderarbeid. In voorkomende gevallen kan een ondernemer lopende een bestaand contract ermee geconfronteerd worden dat er sprake is van kinderarbeid bij leveranciers. Het kan echter problematisch zijn voor een onderneming om dit te voorkomen. In het uiterste geval zou dit de vergaande maatregel vereisen van het openbreken van een bestaand contract. Voorkomen moet worden dat de onderneming in een dergelijk voorval toch beboet wordt terwijl het afsluiten van een nieuw contract onmogelijk blijkt. Met dit amendement wordt aldus beoogd de rechtszekerheid voor ondernemingen te waarborgen.

Dit laat onverlet dat bij het afsluiten van een nieuw, dan wel bij het vernieuwen van een bestaand contract, afgesproken en gewaarborgd dient te worden dat de directe leverancier direct noch indirect gebruik maakt van kinderarbeid. Gedurende de looptijd van het contract wordt, met inachtneming van artikel 4, vierde lid, met enige regelmaat onderzocht of deze afspraak gehouden wordt. Afspraken over het niet gebruik maken van kinderarbeid mogen geen dode letter vormen, maar dienen actief geborgd te worden.

Ingetrokken.

Artikel 4, tweede lid

17 (Dijkgraaf) over beperking van het onderzoek tot de directe leveranciers van de onderneming.

Het wetsvoorstel bevat de verplichting voor ondernemingen om onderzoek te doen of er een redelijk vermoeden bestaat dat de te leveren goederen of diensten met behulp van kinderarbeid tot stand zijn gekomen. Gezien de complexiteit van internationale, soms globale productieketens, kan het echter vrijwel onmogelijk zijn voor ondernemingen om te voldoen aan een onderzoek verplichting voor de hele productieketen. De rechtszekerheid komt in het gedrang als ondernemers aan een dergelijke, zeer zware, onderzoek verplichting worden blootgesteld.

Dit amendement beoogt dat ondernemingen zich ervan dienen te vergewissen dat met de directe leverancier wordt afgesproken dat deze direct noch indirect gebruikmaakt van kinderarbeid. Wanneer na onderzoek door de onderneming, met inachtneming van artikel 4, vierde lid, aanwijzingen bestaan dat een toeleverancier gebruik maakt of lijkt te maken van kinderarbeid, is de directe leverancier het eerste en formele aanspreekpunt van de onderneming. Terwijl voorkomen wordt dat een onderneming zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, de gehele productieketen moet uitkammen, ontstaat hiermee een prikkel voor de leverancier om het gebruik van kinderarbeid verderop in de productieketen tegen te gaan.

datum 8 februari 2017

blad 5

Tevens regelt dit amendement volgens het 'stepping stone'-principe een eerste, belangrijke stap die ondernemingen redelijkerwijs kunnen zetten en dienen te zetten in het tegengaan en voorkomen van kinderarbeid.

Ingetrokken.

Moties

22 (Voordewind en Van Veldhoven) over het op vrijwillige basis openstellen van het register vanaf 2018.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de SGP, de ChristenUnie en het CDA.

23 (Voordewind en Servaes) over leefbaar loon als voorwaarde binnen een aangescherpt inkoopbeleid van de overheid.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch en de ChristenUnie.

24 (Servaes en Voordewind) over wetgeving ter bestrijding van dwangarbeid en moderne slavernij.

Aangehouden.